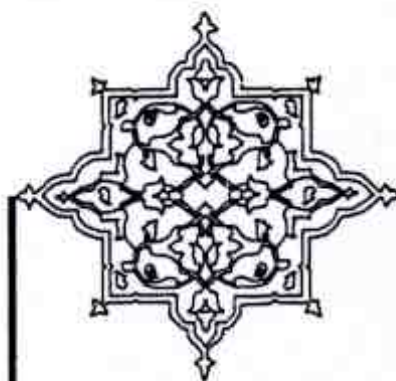

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

بسمه تعالی

۲ - بهمن ۱۳۸۷

تاریخ:

۲۱/۹/۸۹۷ شماره:

پیوست:

جناب آقای شریفزاده

مدیر محترم هماهنگی امور مراکز تربیت معلم وزارت آموزش و پرورش

با سلام

احتراماً، در پاسخ به نامه شماره ۶۱۰/۲۴/۱۰۷۶۴/۲۴ مورخ ۸۷/۱۰/۱ درخصوص مفاد ماده ۶۳ آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی اردیبهشت ۱۳۷۶ موارد زیر را به اطلاع می رساند.

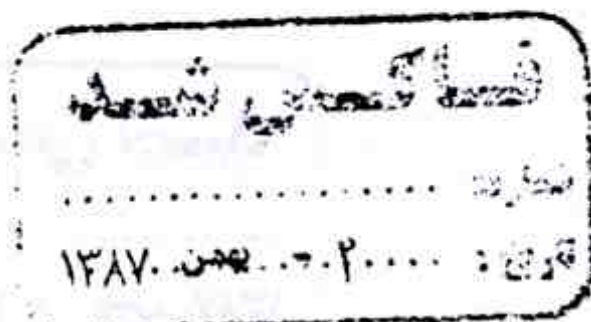
۱- ملاک تطبیق واحدهای درسی مفاد ماده ۶۳ آیین نامه مذکور است و محدودیت زمانی ندارد.
۲- معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده در مقطع پایین تر که منجر به اخذ مدرک تحصیلی (کاردانی) گردیده در مقطع بالاتر (کارشناسی پیوسته و ناپیوسته) به شرح زیر می باشد.

۱-۲- پذیرش واحدهای درسی دوره کاردانی در دوره کارشناسی ناپیوسته امکان پذیر نمی باشد.

۲-۲- درخصوص پذیرش واحدهای کاردانی در دوره کارشناسی پیوسته، چنانچه دانش آموخته دانشگاه آزاد باشند و رشته و واحد دانشگاهی آنان مورد تایید شورای گسترش آموزش عالی باشد مطابق ماده ۶۳ آیین نامه مذکور بلا مانع است. لیکن واحدهای درسی دانش آموختگان دوره کاردانی پودمانی دانشگاه جامع علمی- کاربردی و مراکز آموزش عالی فنی و حرفه ای به علت اینکه پذیرش آنان خارج از کنکور سراسری بوده است قابل معادل سازی و پذیرش نمی باشد.

سکرتاری
۷/۱۱/۸۷

با آرزوی توفیق الهی
دکتر جعفر هزارجریبی
مدیرکل دفتر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی

نشانی:

تهران - شهرک قدس
میدان صنعت، خیابان
خوردین، خیابان هرمزان،
نبش خیابان پیروزان جنوبی
کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۴۸۹۱
شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰
صندوق پستی:
تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵
Website: www.msrt.ir
Email: info@msrt.ir

۲ - بهمن ۱۳۸۷

تاریخ:

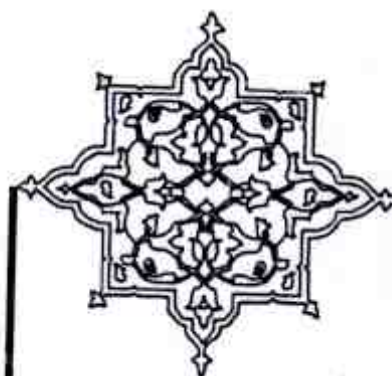
شماره: ۲۱/۹۸۹۷

پیوست:

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

جناب آقای شریفزاده

مدیر محترم هماهنگی امور مراکز تربیت معلم وزارت آموزش و پرورش

با سلام

احتراماً، در پاسخ به نامه شماره ۶۱۰/۲۴/۱۰۷۶۴/۲۴ مورخ ۸۷/۱۰/۱ درخصوص مفاد ماده ۶۳ آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته و ناپیوسته مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی اردیبهشت ۱۳۷۶ موارد زیر را به اطلاع می رساند.

۱- ملاک تطبیق واحدهای درسی مفاد ماده ۶۳ آیین نامه مذکور است و محدودیت زمانی ندارد.
۲- معادل سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده در مقطع پایین تر که منجر به اخذ مدرک تحصیلی (کاردانی) گردیده در مقطع بالاتر (کارشناسی پیوسته و ناپیوسته) به شرح زیر می باشد.

۱-۲- پذیرش واحدهای درسی دوره کاردانی در دوره کارشناسی ناپیوسته امکان پذیر نمی باشد.

۲-۲- درخصوص پذیرش واحدهای کاردانی در دوره کارشناسی پیوسته، چنانچه دانش آموخته دانشگاه آزاد باشند و رشته و واحد دانشگاهی آنان مورد تایید شورای گسترش آموزش عالی باشد مطابق ماده ۶۳ آیین نامه مذکور بلا مانع است. لیکن واحدهای درسی دانش آموختگان دوره کاردانی پودمانی دانشگاه جامع علمی- کاربردی و مراکز آموزش عالی فنی و حرفه ای به علت اینکه پذیرش آنان خارج از کنکور سراسری بوده است قابل معادل سازی و پذیرش نمی باشد.

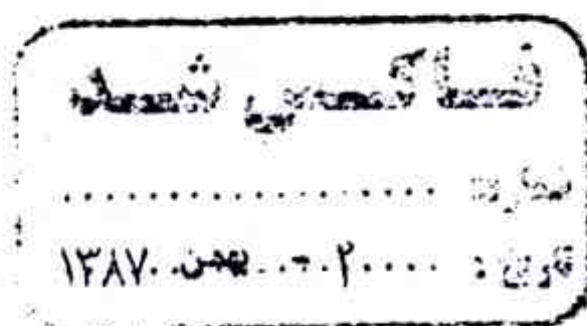
سید کاظم حسینی
۱۳۸۷/۱۱/۱۱

با آرزوی توفیق الهی

دکتر جعفر هزارجریبی

مدیرکل دفتر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی

نشانی:

تهران - شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان،

نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۱۴۶۶۶-۶۳۸۹۱

شماره تلفن: ۸۲۳۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

دفتر وزیر

بیت‌المالی

شماره: ۱۴/۲۲۶/۶۱۰/۱۰۰

تاریخ: ۷۴/۷/۱۴

پرست: ... داد

طرح رده‌بندی بخشنامه‌ها و دستورالعملها

کمیته بررسی
بخشنامه‌ها و دستورالعملهای اداری

واحدهای مجری:

استان: مدیرکل - معاون برنامه‌ریزی

و نیروی انسانی - کارشناس تربیت معلم

و ضمن خدمت

شهرستان/منطقه: ارسال نشود.

واحدهای آموزشی: مراکز تربیت معلم

هماهنگ‌کننده در استان: کمیته مستند سازی

اداره کل آموزش و پرورش استان

سلام علیکم

احتراماً یک نسخه آیین‌نامه آموزشی جدید دوره‌کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا در مراکز تربیت معلم تابعه به پیوست ارسال می‌گردد. این آیین‌نامه برای آن دسته از دانشجویان که از سال تحصیلی ۷۷-۷۶ و بعد وارد مراکز تربیت معلم می‌شوند لازم‌الاجرا است ضروری است مسئولان اجرایی، اساتید راهنما و عوامل آموزشی مراکز تربیت معلم با مطالعه دقیق نسبت به حسن اجرای مفاد آن تلاش نمایند.

ضمناً تعیین نوع درس، تعداد واحد، ریز مواد و منابع دروس اصلی و پیشنهاد دانشگاهی از طریق اداره کل تربیت معلم و آموزش نیروی انسانی اعلام می‌گردد.

حسین مظفر

وزیر آموزش و پرورش

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی

مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی

اردیبهشت ماه ۱۳۷۶

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته
منسوب نهایی جلسه ۳۹۹ مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی پیشنهادی کمیسیون
تدوین آیین نامه ها که در جلسات ۳۱۶ الی ۳۳۹ شورای عالی برنامه ریزی
مورد بررسی و تصویب قرار گرفته بود در سیصد و سی و نهمین جلسه شورای
عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ در ۱۲ فصل، ۶۶ ماده و ۴۸ تبصره به
تصویب نهایی رسید.

این آیین نامه برای آن دسته از دانشجویانی که از سال تحصیلی ۷۷ - ۱۳۷۶
و بعد وارد دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی می شوند لازم الاجراست
و از این تاریخ به بعد کلیه آیین نامه ها و بخشنامه های مغایر با آن برای این
دسته از دانشجویان لغو می شود.

رأی صادره سیصد و سی و نهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۲/۱۴ در
مورد آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی صحیح است، به دانشگاهها
و مؤسسات آموزش عالی و همه واحدهای مجری، برای اجرا ابلاغ می شود.

دکتر محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

ورئیس شورای عالی برنامه ریزی

رونوشت: معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

خواهشمند است به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و واحدهای مجری

ابلاغ نمائید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فهرست مطالب

موضوع	صفحه	موضوع	صفحه
تصویب نامه شورای عالی برنامه ریزی	۱	* مشروطی (ماده ۲۷)	۱
فهرست محتاب	۱	خرج دانشجوی مشروط (ماده ۲۹)	۱
مقدمه (روش اجرا)	الف	شمول آیین نامه به دوره کارشناسی رشد	۱
تعاریف	۱	پیوسته (ماده ۳۲)	۱
فصل اول : شرایط ورود و نام نویسی	۱	فصل هفتم : مرخصی تحصیلی و	۱
شرایط ورود (ماده ۱)	۱	انصراف از تحصیل	۱
نام نویسی (ماده ۲)	۱	مرخصی تحصیلی	۱
منع تحصیل همزمان (ماده ۴)	۲	انصراف از تحصیل	۱
فصل دوم : نظام آموزشی	۲	مرخصی تحصیلی همسر دانشجوی	۱
تعریف واحد (ماده ۵)	۲	بورسیه و همسر یکی از کارکنان دولت	۱
سال تحصیلی (ماده ۶)	۳	فصل هشتم : انتقال	۱
حدود اختیارات دانشگاه (ماده ۷)	۳	تعریف انتقال (ماده ۳۸)	۱
دروس انتخابی (ماده ۸)	۳	کمیته انتقال (تبصره ۴ ماده ۳۹)	۱
ساعات حل تمرین (ماده ۹)	۳	انتقال فرزندان اعضای هیأت علمی	۱
فصل سوم : واحدهای درسی و	۳	انتقال دانشجویان ایرانی از خارج کشور	۱
طول مدت تحصیل	۴	فصل نهم : دانشجوی مهمان	۱
تعداد واحد	۴	فصل دهم : تغییر رشته	۱
تعداد واحد انتخابی در یک نیمسال	۵	تغییر رشته الزامی	۱
دروس پیشنیاز (ماده ۱۲)	۵	فصل یازدهم : پذیرش واحدهای	۱
طول دوره (ماده ۱۳)	۵	درسی	۱
فصل چهارم : حضور و غیاب	۶	فصل دوازدهم : فراغت از تحصیل	۱
حضور در جلسات درس	۶	تاریخ فراغت از تحصیل (تبصره ۱ ماده ۴۴)	۱
غیبت در امتحان	۶	* ضمائم *	۱
فصل پنجم : حذف و اضافه	۶	ضمیمه ۱ : آیین نامه تسهیلات آموزشی	۱
حذف و اضافه (ماده ۱۷)	۶	دانشجویان شاهد و ایثارگر	۱
حذف اضطراری (ماده ۱۸)	۷	ضمیمه ۲ : آیین نامه نقل و انتقال	۱
فصل ششم : ارزیابی پیشرفت تحصیلی	۷	دانشجویان شاهد	۱
دانشجو	۷	ضمیمه ۳ : آیین نامه انتقال دانشجویان خارجی	۱
معیارهای ارزیابی	۷	دانشگاههای خارج از کشور به دانشگاههای	۱
درس ناتمام (ماده ۲۳)	۸	داخل	۱
اعلام نمرات (ماده ۲۴)	۸	ضمیمه ۴ : معادل سازی دروس عمومی مراکز	۱
میانگین نمرات (ماده ۲۶)	۸	تربیت معلم با دروس عمومی دانشگاه	۱

آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی . کارشناسی ناپيوسته و کارشناسی پيوسته

مقدمه :

بیش از ۶ سال از اجرتی آیین نامه آموزشی دوره های کاردانی و کارشناسی مصوب اسفند ماه ۱۳۶۹ شورای عالی برنامه ریزی (نشریه ۱۰۱) می گذرد. و این مدت، فرصت کافی بود تا نقاط ضعف و قوت آن بررسی و مورد توجه قرار گیرد.

براین اساس کمیسیون تدوین آیین نامه ها مأموریت یافت، تا با استفاده از نظرات دانشگاهها و کارشناسان مسایل آموزشی خصوصاً معاونین آموزشی دانشگاهها، آیین نامه مزبور را بررسی نموده برخی از مواد را اصلاح و تجدید نظر و اشکالات آنرا برطرف نماید. این کار صورت گرفت و آیین نامه جدید تدوین و جهت تصویب نهایی به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد شد و شورای عالی برنامه ریزی نیز طی جلسات ۳۱۶ الی ۳۳۹ خود آنرا بررسی و اصلاح و پس در جلسه ۳۳۹ به تصویب نهایی رسانید که بصورت متن پیوست جهت اجرا ابلاغ می شود.

این آیین نامه، مجموعه ضوابط و مقررات آموزشی مصوب حاکم بر آموزش عالی در مقاطع کاردانی، کارشناسی ناپيوسته و کارشناسی پيوسته است که با هدف ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاهها و به منظور ارتقای کیفیت آموزشی تدوین یافته است.

لکن آنچه در نیل به این هدفها اهمیت بسیار دارد، نحوه اجرا و بکار بستن دقیق ضوابطی است که در آیین نامه، پیش بینی شده است. و این مقصود فقط با هماهنگی مسئولان اجرایی و دانشگاهها، و همکاری اسنادان و دانشجویان متعهد حاصل خواهد شد.

با امید تحقق این همکاری و هماهنگی و توجیه و تبیین این موضوع، تذکر چند نکته ضروری به نظر می رسد.

۱- در این آیین نامه، تنها به ذکر اصول اکتفا شده است. آنجا که ساکت است تصمیم گیری بر عهده شورای آموزشی دانشگاه مربوط است لکن تغییر اصول و یا تفسیری مغایر با اصول آیین نامه، مجاز نیست و اگر ابهامی در عبارات مشاهده شود رفع آن بر عهده کمیسیون تدوین آیین نامه های شورای عالی برنامه ریزی است.

۲- مسئولیت اجرای این نامه بر عهده دانشگاه و موسسات آموزش عالی و مراکز آموزش عالی، معتمدین علمی، مراکز آموزش عالی، دانشکده ها و دیگر مراکز و واحدهای آموزش عالی و نایب وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

۳- مسئولان اجرای این نامه، مدیران و دانشجویان، ملزم به رعایت و اجرای این آیین نامه هستند. هر عملی که خلاف این آیین نامه در جایی صورت گیرد، درجه اعتبار ساقط است و کسی به هیچ وجه در جای دیگر قابل استناد نخواهد بود.

۴- لازم است دانشکده ها، دانشجویان را از آغاز تحصیل با موارد این آیین نامه آشنا سازند. و به هنگام نامنویسی در نخستین نیمسال تحصیلی و ابتدای هر سال تحصیلی، اهم مواد آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.

۵- دانشگاهها موظف به تعیین استاد راهنما، دانشجویان را در انتخاب و حدهای درسی و آشنایی کامل - صورت این آیین نامه باری دهند. و ترتیبی برقرار سازند که انتخاب درس دانشجویان به صورت و تأیید استاد راهنما صورت گیرد. و استادان راهنما موظف باشند هر نکته ای را که در بهبود وضع تحصیلی و کشف ذوق علمی دانشجویان مؤثر است به آنان یادآوری نمایند.

۶- استادان و دانشگاهها باید نهایت دقت و توجه را در تصحیح اوراق امتحانی دانشجویان مبذول دارند و در مهلت مقرر در آیین نامه، نمرات نهایی امتحانات دانشجویان را به آموزش تحویل نمایند. چه بی توجهی به این مهلت، بخش قابل توجهی از آیین نامه آموزشی را معطل گذاشته احتمالاً موجب تضییع حقوق دانشجویان خواهد شد.

۷- چنانچه استادان محترم و مسئولان آموزشی آگاهند در برنامه های آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی، ریز مواد و محتوای بسیاری از دروس پایه و بعضی دروس اصلی برای چندین رشته یا گرایش تحصیلی هم خانواده از یک یا چند گروه آموزشی مشترک است. مثل محتوای ریاضی ۱ و ۲ که برای تمام رشته های فنی و مهندسی، ریاضی، فیزیک، کامپیوتر و آمار یکسان است، لازم است مسئولان آموزشی دانشگاهها با مشورت بخش کامپیوتر به این دروس مشترک کد واحد اختصاص دهند و دانشجویان را به طور مساوی در کلاسها تقسیم نمایند تا از امکانات آموزشی به نحو بهتر، بیشتر و به طور بهینه استفاده شود.

۸- کلیه دانشگاهها و ملزم به اجرای دقیق و کامل برنامه های آموزشی مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشند و هیچ تغییری در عنوانها، تعداد و محتوای دروس و تغییر در دروس پیشنهاد مجاز نیست. چنانچه استادان و گروههای

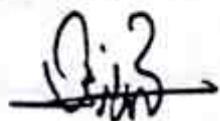

آموزشی در این گونه موارد نظری داشته باشند، می توانند نظر خود را در این زمینه به شورای عالی برنامه ریزی پیشنهاد نمایند.

۹ - در حالیکه نیاز کشور به نیروی انسانی متخصص و زرموده بسیار زیاد ولی امکانات آموزش عالی در کشور محدود است، برعهده دانشگاهها است که از امکانات آموزشی حداکثر استفاده را به عمل آورند تا بیاری خداوند متعال در آینده شاهد شکوفایی فرهنگ و رشد کیفی آموزش عالی در سطح کشور اسلامی خود باشیم.

در پایان وزارت فرهنگ و آموزش عالی امیدوار است با تصویب و ابلاغ این آیین نامه بسیاری از مشکلات دانشگاهها از لحاظ مقررات آموزشی برطرف شود. با این امید نظرات مجریان، استادان، و دست اندرکاران آموزش عالی در خصوص نتایج حاصل از اجرای این آیین نامه، می تواند در جریان تجدید نظرهای بعدی، مورد استفاده و استناد قرار گیرد.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی
رئیس شورای عالی برنامه ریزی

تعاریف

در این آیین نامه تعاریف زیر پذیرفته شده است.

۱- دانشگاه:

به همه دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی اعم از آموزشی و پژوهشی، روزانه و شبانه دولتی و غیر دولتی، دانشگاه، گفته می شود.

۲- دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که در رده خاصی از علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم، دانشکده برق، دانشکده الهیات و نظایر آن.

۳- گروه آموزشی:

گروه آموزشی واحدی از یک دانشکده یا یک دانشگاه است، که در یک رشته خاص یا چند رشته متجانس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی، گروه معارف اسلامی و نظایر آن.

۴- گروه برنامه ریزی:

منظور از گروه برنامه ریزی یکی از گروههای نه گانه شورای عالی برنامه ریزی است که در وزارت فرهنگ و آموزش عالی استقرار دارند.

۵- گروه آزمایشی:

منظور از گروه آزمایشی یکی از گروههای آزمایشی سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری دانشگاهها است، که داوطلبان را بر حسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند.

۶- دوره:

منظور از دوره در نظام آموزش عالی، مدت زمانی است که دانشجو وارد دانشگاه شده و در یک رشته خاص تحصیل می کند و در آن رشته فارغ التحصیل می شود. مانند دوره کاردانی، دوره کارشناسی و...

---

* این تعاریف که عموماً به تصویب مراجع ذی ربط رسیده است مورد تایید شورای عالی برنامه ریزی است بنابراین جزو لاینفک این آیین نامه است و هر نوع تغییر یا تفسیر مقایر با آن مجاز نیست.

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

شرایط ورود

ماده ۱:

شرایط ورود در دوره های کاردانی، کارشناسی (پوسته و ناپوسته)، کارشناسی رشد پوسته و دوره های دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی، عم از دوره های روزانه و شبانه به شرح زیر است:

۱: مجاز بودن به تحصیل - نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۲: داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تایید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و با داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپوسته که حسب مورد به تایید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

۳: پذیرفته شدن در آزمون ورودی.

۴: سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذی ربط صادر می شود.

نام نویسی

ماده ۲:

پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت هایی که توسط دانشگاه اعلام می شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده ۳:

دانشجو موظف است در هر نیمسال، در زمانی که دانشگاه اعلام می کند، برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند. عدم مراجعه دانشجو برای نام نویسی بدون اطلاع و عذر موجه، در یک نیمسال، بمنزله انصراف از تحصیل است. در صورت تأخیر و یا عذر موجه، حق انتخاب واحد و ادامه تحصیل را در آن نیمسال ندارد.

